

כיצד למדתי לחלוב

אינני זוכרת בדיוק את השנה בה התחלתי לעבוד ברפת, אך נזכרת אני ביום אחד שהזמין אותי וייסמן לשיחה והתחיל לדבר על לבי שהנה זכות גדולה היא בשבילי שהחליטו שאני נכנסת לעבוד ברפת. אמנם חששתי, אבל קיבלתי מרות. כבר ביום הראשון התחיל קטוביץ' ז"ל ללמד אותי ולהכניסני לסודות הענף. הוא לקח אותי ביד והוביל אותי בין כל הפרות הלוך וחזור. «אחר כך — אמר — אני אעמוד בצד ואת תלכי לבדך בין הפרות». היה זה ברפת א'. ביצעתי תרגיל זה ולאחר מכן נעצרנו ע"י הפרה «פוטפרע» שהיתה

«פרה לימודית». התיישבתי על שרפרף בלי פחד. קטוביץ' הסביר לי כיצד לגשת למלאכת החליבה, היה מגיש לי דלי מים וסמרטוט ולעבודה. לא יום ולא יומיים עברו עד שהגעתי לכך שהוצאתי עבודה של ממש מתחת לידי. הימים היו קשים כי תמיד חסרו כמה אנשים. במשך הזמן התמחיתי ונעשיתי ממש «כוכב» והתחילו להעביר אותי מרפת לרפת. למדתי להכיר את כל הפרות ולהתרגל לחלוב גם את הפרות הקשות והפרובלימטיות.

לא עבדו לפי שעות ולא נחו לא בלילה ולא ביום. היו צריכים לסיים את חליבת כל הפרות בזמן וזה לקח לפעמים לא 8—9 אלא 12—15 שעות.

על היחס לעבודה בימים ההם תעיד העובדה הבאה שכעת תעלה אולי חיוך על השפתים, אבל אז לא ראו בה דבר יוצא מגדר הרגיל: כאשר התחננתי עבדתי יום עבודה רגיל, מפני שאי אפשר היה להשיג יום שבת. לאחר מסיבת החתונה החלפתי את הבגדים ובשעה שתיים וחצי בלילה חזרתי לרפת לחליבת בוקר.

אף פעם לא נשארה פרה בלתי חלובה. למרות הקושי הפיזי היתה האווירה טובה והיחסים בין העובדים היו למופת. גם קומזיצים נערכו לפעמים ואפילו קטוביץ' ז"ל נתן אישורו לכך, השתתף גם בקומזיצים אלה ונהנה מהם מאוד.

ב־1944 פתחו את רפת ד' והחליטו שאני ואלתר נכנסים לעבוד בה. רפת זו נחשבה למשוכללת ביותר, היו בה חלונות וקרונות להוצאת הזבל. ברפת זו היו כ־40 פרות ושנינו בלבד השתלטנו על כל העבודה. כשפרצה מחלה בין הפרות הוסיפו אנשים וזה הקל במידת מה.

אחרי־כך נכנסתי לעבוד ברפת המלטה וגם שם העבודה לא היתה קלה.

ב־1946, בימי ה«שבת השחורה», נשאיתי מהעובדים הקבועים יחידה בכל הרפת, ישנתי ועבדתי ברפת ולא ידעתי מה נעשה במחנה. היתה התנדבות של החברות שעבדו ברפת בימים עברו ובאו לעזרתנו ילדים מבית הספר וכך ביצענו את החליבה, את העברת החלב לקירור ושאר העבודות.

ב־1947 סיימתי את העבודה ברפת, אך מדי פעם עוד הייתי חוזרת לכמה חודשים לעבוד בה.

כשהוקם המכון דיבר קטוביץ' ז"ל על ליבי שאכנס לעבוד בו, אך ראיתי שכל הקבוצה של הימים ההם התפרקה ולא היתה בי המשיכה לחזור, יתכן שלוו היו נשארים חברים, איתם עבדתי שנים, הייתי יכולה להמשיך.

ח ו ה ש פ י ר א

(מתוך ספר יגור)